

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7290/2022
07.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа Дејан Гачић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Привредни суд у Лесковцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гжрр 76/22 од 27.01.2022. године, на седници одржаној 07.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље, **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гжрр 76/22 од 27.01.2022. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гжрр 76/22 од 27.01.2022. године преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу Прр1 193/21 од 29.07.2021. године, тако што је одбијен тужбени захтев за обавезивање тужене на накнаду тужилји имовинске штете од 423.980,93 динара због повреде права на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Лесковцу Ст 351/11, са законском затезном каматом на износ од 225.033,00 динара од 03.12.2018. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилја да накнади туженој трошкове поступка од 36.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилја је благовремено изјавила ревизију, позивајући се на одредбе члана 403. став 2. тачка 2. и 404. Закона о парничном поступку.

О ревизији није било потребе да се одлучује као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку, јер тужилја ревизијом побија пресуду којом је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, па је у таквом случају ревизија увек дозвољена, сагласно члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23 – у даљем тексту: ЗПП).

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиље основана.

Према образложењу побијане другостепене пресуде, у предмету Привредног суда у Лесковцу Ст 351/11 води се стечајни поступак над тужилиним послодавцем – стечајним дужником ДП „Тргопромет“. Тужила је у том поступку пријавила потраживање према стечајном дужнику на име неисплаћених зарада. Закључком о листи потраживања од 30.11.2012. године тужили је признато потраживање од 423.980,93 динара, од чега 225.033,00 на име главног дуга и 198.947,93 динара на име камате обрачунате применом методе простог интересног рачуна, док јој је оспорено потраживање од 122.596,75 динара на име камате обрачунате конфорном методом. Пошто стечајни поступак није окончан, решењем Привредног суда у Лесковцу Р4 Ст 1474/17 од 04.08.2017. године (које је постало правноснажно 06.09.2017. године) утврђено је да је предлагачу, овде тужили, повређено право на суђење у разумном року у стечајном предмету Привредног суда у Лесковцу Ст 351/11 и наложено је поступајућем судији да предузме све мере како би се стечајни поступак окончао у најкраћем року. У овом поступку тужила је поднела тужбу 03.12.2018. године, са захтевом да јој тужена Република Србија, због утврђене повреде права на суђење у разумном року, накнади имовинску штету на име потраживања (неисплаћених зарада) утврђеног у означеном стечајном поступку у износу од 423.980,93 динара. Побијаном пресудом је одбијен овако постављени тужбени захтев, јер је тужба тужба за накнаду имовинске штете поднета по истеку једногодишњег рока из члана 22. и 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Ово стога што се, према становишту другостепеног суда, најкраћим роком који је решењем од 04.08.2017. године дат поступајућем судији за окончање стечајног поступка, има сматрати рок од 15 дана, при чему је то решење постало правноснажно 06.09.2017. године, а тужба је поднета 03.12.2018. године.

Врховни суд налази да се ревизијом основано указује да се изложени став из побијане другостепене пресуде заснива на погрешној примени материјалног права.

Законом о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр.40/15) прописано је: да у решењу којим се приговор усваја и утврђује повреда права на суђење у разумном року председник суда указује судији или јавном тужиоцу на разлоге због којих је повређено право странке и налаже судији процесне радње које делотворно убрзавају поступак и одређује рок у коме је судија дужан да предузме наложене процесне радње, а који не може бити краћи од 15 дана, нити дужи од четири месеца, и примерен рок у коме га судија извештава о предузетим радњама (члан 11. ст. 1. и 2); да странка чији је приговор усвојен, а која није поднела жалбу и странка чија је жалба одбијена уз потврђивање првостепеног решења о усвајању приговора стиче право на правично задовољење када истекне рок у коме је судија или јавни тужилац био дужан да предузме наложене процесне радње, а странка чија је жалба усвојена када прими решење о усвајању жалбе (члан 22. став 2); да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у року од једне године од дана када је стекла право на правично задовољење (члан 31. став 1).

Полазећи од садржине наведених законских одредаба, пре свега оних које се односе на одређивање рока у коме је судија дужан да предузме наложене процесне радње, Врховни суд налази да у конкретном случају, решењем којим је утврђена повреда права тужиле на суђење у разумном року у наведеном стечајном предмету, рок за предузимање одређених процесних радњи није одређен у смислу члана 11. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Одређењем „у најкраћем

могућем року“, рок у коме судија треба да поступи, а тиме и рок у коме странка стиче право на новчано обештећење или накнаду штете, није одређен нити одредив јер је подложен различитом тумачењу, чему је прибегао и суд у побијаној пресуди, налазећи да је то рок од 15 дана, док је странка, односно овде тужиља, оценила да је то рок од четири месеца.

У изложеној чињеничној и правној ситуацији, Врховни суд налази да због пропуста суда да решењем којим је утврдио повреду права, одреди и тачан рок за предузимање одређених процесних радњи, иако од тада теку и рокови за подношење тужбе, тужиља не може сносити штетне последице у виду губитка права на правично задовољење и накнаду имовинске штете.

Из наведених разлога, Врховни суд налази да се тужба у овој парници, поднета у оквиру законом прописаног рока, има сматрати благовременом. Због наведеног је, применом члана 416. став 3. ЗПП, другостепена пресуда укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

У поновном поступку другостепени суд ће, имајући у виду запажања изнета у овом решењу, испитати и оценити све околности које су од значаја за правилну примену материјалног права и о жалби тужене, правилном применом и тумачењем законских одредаба, донети нову одлуку.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**